

Project Ontwikkeling Militaire Terreinen Regio Noord

In deze nieuwsbrief vindt u informatie over de laatste stand van zaken over het Project Ontwikkeling Militaire Terreinen (PrOMT) in regio Noord. Dienst Landelijk Gebied en het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB) zoeken in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een nieuwe bestemming voor 53 voormalige militaire terreinen verspreid over het land. In de regio Noord gaat het om vijf terreinen die allen in de provincie Drenthe liggen. Het betreft de oefenterreinen Balloërveld, Anloo en Havelte-Oost en de munitiecomplexen Nieuw Balinge en Donderen. Gezamenlijk hebben deze terreinen een oppervlakte van 1114 ha.

Kijk voor meer informatie ook op www.ontwikkelingmilitaireterreinen.nl

2

maart 2010

Kom langs tijdens de open dag in Donderen op zaterdag 27 maart!

Zaterdag 27 maart organiseert DLG een open dag op het voormalig Munitie Magazijn Complex Donderen. Doel is om omwonenden en potentieel geïnteresseerden kennis te laten maken met het terrein en de toekomstige mogelijkheden.

Tijdens de open dag zullen de tijdelijke 'bewoners' van het terrein van locatietheatergezelschap de *Peer Group* diverse activiteiten op het gebied van kunst en cultuur verzorgen. Dit past ook goed bij de toekomstige bestemming van het complex: een kunst- en cultuurlandgoed. De bunkers kunnen in de toekomst bestemmingen krijgen zoals atelier, repetitieruimte, *artist-in-residence*, expositieruimte of kunstonslag. Daarnaast zijn er tijdens de open dag rondleidingen over o.a. de (cultuur)historie en de natuur van het terrein. Ook kinderen kunnen zich deze dag vermaken met kunstactiviteiten.

- De open dag is van 11.00 tot 15.00 uur.
- Het terrein bevindt zich aan de Norgeweg 219. U kunt parkeren aan de Brinkhofweide in Norg. Vanaf hier wordt u in een legertruck naar het terrein gebracht. Komt u op de fiets? Dan kunt u rechtstreeks naar het terrein fietsen. **U bent van harte welkom!**

In deze nieuwsbrief:

- Kom langs tijdens de open dag in Donderen op zaterdag 27 maart!
- Openbare inschrijving en kijkdag Donderen
- Open dag Nieuw-Balinge trekt 500 bezoekers
- Veel ideeën voor toekomst bunkers Nieuw-Balinge
- Overeenstemming verdeling gronden Havelte-Oost
- Openbare inschrijving twee blokken Havelte-Oost

Openbare inschrijving en kijkdag Donderen

Het afstoten van het voormalig Munitie Magazijn Complex Donderen zal gebeuren door middel van openbare verkoop. De openbare verkoop staat gepland voor eind tweede kwartaal 2010. Voorafgaand aan de verkoop zal een kijkdag worden georganiseerd waarbij geïnteresseerden het complex kunnen bekijken. Op deze dag zijn er geen andere activiteiten op het terrein gepland. Alle verkoopstukken komen t.z.t. op de website van PrOMT te staan (www.ontwikkelingmilitaireterreinen.nl) en zijn op te vragen bij Alfred Dreijer van Dienst Landelijk Gebied (zie contactgegevens in colofon).

Open dag Nieuw-Balinge trekt 500 bezoekers

De open dag op 31 oktober 2009 op het voormalig munitiecomplex Nieuw-Balinge was een groot succes. Ongeveer 500 mensen uit Nieuw-Balinge en omgeving hebben de kans genomen om eens achter het hek te kijken waar ze jarenlang niet mochten komen. Vanaf dorpshuis De Heugte werden geïnteresseerden in legertrucks naar het terrein gebracht. Daar kon men een kijkje nemen in de bunkers, een fototentoonstelling bekijken en ideeën aanleveren voor de toekomst van het terrein.

Veel ideeën voor toekomst bunkers Nieuw-Balinge

De toekomst van het munitiecomplex met zijn bunkers leeft bij de mensen. Dit blijkt uit de reacties die binnenkwamen na de oproep ideeën te leveren voor de toekomst van het complex. Er zijn bijna 50 inzendingen bij DLG binnengekomen. DLG gaat nu met de voorkeur van het dorp en Natuurmonumenten aan de slag.

Hoe is de keuze gemaakt?

De afgelopen tijd heeft een commissie met inwoners uit het dorp Nieuw-Balinge samen met Natuurmonumenten goed gekeken naar alle ideeën en de onderbouwing. Hoe past het idee binnen de natuurwaarden en geschiedenis van het terrein en de omgeving? Wat betekent het voor de leefbaarheid van het dorp? En ook niet onbelangrijk; is het plan op korte termijn haalbaar en uitvoerbaar? Voor dit laatste is aan de ene kant een partij nodig die zich samen met DLG en Natuurmonumenten wil gaan inzetten voor de uitvoering van het plan. Aan de andere kant is meestal extra geld nodig om het allemaal mogelijk te maken.

Welke ideeën zijn er?

Veel ideeën gingen over de inrichting en toegankelijkheid van het terrein met wandel- of fietspaden of actievormen zoals survival en ATB (All Terrain Bike). Hier zullen we bij de inrichting van het terrein straks zeker rekening mee houden. Inmiddels is onderzoek gedaan naar de natuurwaarden op en om het terrein. Deze laten activiteiten met veel lawaai en bezoek niet toe. Het terrein wordt onderdeel van een natuurgebied en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het ligt ook midden in het zogenaamde Natura 2000 gebied Mantingerzand. Natura 2000 wil zeggen dat het deel uitmaakt van een Europees netwerk van bijzondere natuurgebieden. Veel mensen zagen mogelijkheden voor opslag van diverse producten en goederen in de bunkers. Dit is een bestemming die erg gemakkelijk is te realiseren. De bunkers zijn immers ooit gebouwd voor de opslag van munitie. Tot slot waren er ideeën die zich meer richtten op de geschiedenis van het terrein en het dorp. Denk hierbij aan onderwerpen als De Koude Oorlog en de ontginningen.

Wat wordt het?

De commissie heeft nadrukkelijk gezocht naar mogelijkheden om ideeën te combineren en is uitgekomen op een combinatie van een museum met natuur. Vanuit de natuurwetgeving zal in ieder geval één bunker moeten worden ingericht als vleermuisbunker. Een aantal zal gebruikt worden voor exposities en ook het wachtgebouwtje aan de kant van de weg zal waarschijnlijk met beperkte voorzieningen blijven staan om bezoekers in te ontvangen. De komende tijd zal DLG samen met Natuurmonumenten en het dorp bekijken of het mogelijk is een museum op het terrein te huisvesten. Er zijn partijen met serieuze belangstelling. Daarna zal ook duidelijk worden hoeveel ruimte er overblijft voor aanvullende functies. Waarschijnlijk zal dit beperkt zijn.

Overeenstemming verdeling gronden Havelte-Oost

Van het 1300 hectare grote oefenterrein Havelte-Oost wordt binnenkort circa 1000 ha afgestoten door het ministerie van Defensie. Ongeveer de helft hiervan (484 ha) betreft terrein dat door Defensie wordt gehuurd van Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en een particulier. Voor deze terreinen zal de huur door Defensie worden opgezegd. De andere helft (circa 510 ha) betreft terrein van Defensie dat via Dienst Landelijk Gebied wordt afgestoten. Hiervan gaat ruim de helft naar Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten. Het overblijvende deel komt in aanmerking voor particulier beheer.

Deze verdeling is het resultaat van overleg tussen het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), het ministerie van Defensie, Drents Particulier Grondbezit (DPG), Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Dienst Landelijk Gebied.

Het betreffende gebied bestaat uit bos, heide, stuifzand, vennen en schraal grasland. Vanwege zijn unieke natuurwaarden is het aangewezen als Natura 2000-gebied. Dit wil zeggen dat het deel uitmaakt van het Europees netwerk van zeldzame natuurgebieden en dat andere 'functies' hiermee verenigbaar moeten zijn. Om de eenheid van beheer te behouden, wordt 85 ha afgestoten aan aangrenzende particulieren en 275 ha aan Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten.

Openbare inschrijving twee blokken Havelte-Oost

Daarnaast is het de bedoeling om twee blokken van 50 ha en 100 ha via een openbare inschrijving te verkopen.

Aan de verkoop van de gronden zijn kwaliteitseisen verbonden zoals onder andere:

- Het terrein wordt conform het EHS-natuurdoeltype beheerd of naar instandhoudingdoelstelling van Natura 2000-gebieden
- De nulsituatie wordt minimaal in stand gehouden tenzij een specifiek einddoel is geformuleerd

- De beheerder dient het terrein ten minste 358 dagen per jaar kosteloos van zonsopgang tot zonsondergang open te stellen, toegankelijk te houden en de openstelling kenbaar te maken d.m.v. borden. Dit alles behoudens voor zover ongewenst vanuit ecologisch beheer, bijvoorbeeld rustgebied
- Het beheer dient te worden afgestemd op het beheer zoals dat plaatsvindt in het grotere omliggende Ecologische Hoofdstructuur-gebied

Voortvloeiende uit bovenstaande kwaliteitseisen wordt er van de inschrijver een beheersvisie/plan verlangd, opgesteld door een daarvoor gecertificeerd bureau. Deze visie/plan wordt getoetst. Er zal gegund worden aan diegene met het hoogste bod mits voldaan is aan de gestelde kwaliteitseisen en bodemprijs.

- Medio mei zal DLG de kwaliteitseisen en gunningcriteria + kwaliteitseisen als ook de notaris die het proces begeleidt kenbaar maken
- Op 1 juni is de start van de inschrijving gepland
- Op uiterlijk 25 juni kunnen vragen worden gesteld over de verkoop
- Het ligt in de bedoeling om uiterlijk 9 juli de nota van antwoorden te publiceren, waarbij de sluiting van inschrijving volgt op 12 september a.s.
- De gunning is gepland op 1 oktober waarna zo mogelijk medio november de notariële akte kan worden gepasseerd

Kijk regelmatig op www.ontwikkelingmilitaireterreinen.nl voor actuele informatie.

In 2004 heeft Dienst Landelijk Gebied (DLG) van het ministerie van Natuur, Landbouw en Voedselkwaliteit de opdracht gekregen om, in nauwe samenwerking met het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf (RVOB, voorheen Dienst Domeinen), voor 53 overtollig geworden militaire terreinen een nieuwe bestemming te vinden. Deze terreinen hebben een oppervlakte van in totaal 2100 ha. Per terrein zoeken provincies, gemeenten, andere betrokkenen en DLG naar een bestemming die het beste bij het gebied past. De meeste terreinen liggen binnen de Ecologische Hoofdstructuur (een netwerk van natuurgebieden door heel Nederland) en krijgen daarom 'groene functies' zoals natuur en recreatie. DLG en het RVOB willen de kosten voor sloop beperken en monumentale gebouwen behouden. Met de opbrengsten uit de terreinen die geschikt zijn voor nieuwe 'rode functies' wordt de realisatie van de groene functies en het behoud van monumenten gefinancierd. Voorbeelden van rode functies zijn woningbouw, bedrijventerreinen, landgoederen of culturele evenementen. DLG heeft de kennis en middelen om als publieke partner te kunnen investeren in vastgoed in het landelijk gebied, ook bij 'rood-voor-groen' constructies zoals bij de ontwikkeling van militaire terreinen. Zodra de planvorming en de inrichting van de terreinen ver genoeg is gevorderd, draagt DLG ze over aan een nieuwe eigenaar.

dienst landelijk gebied
voor ontwikkeling en beheer

Tekst, vormgeving en fotografie: Dienst Landelijk Gebied

Meer informatie?

Voor informatie over PrOMT in het algemeen in Regio Noord kunt u contact opnemen met Anne Boonstra van Dienst Landelijk Gebied, tel: 050-3178521.

Voor meer informatie over de afzonderlijke terreinen kunt u contact opnemen met:

Nieuw-Balinge:

Sipke Castelein van Dienst Landelijk Gebied,
tel: 030-2756742

Donderen:

Alfred Dreijer van Dienst Landelijk Gebied,
tel: 058-2955214

Havelte-Oost

Henk de Jong Posthumus van Dienst Landelijk Gebied,
tel: 058-2955417

Contactadres:

Dienst Landelijk Gebied Regio Noord
Postbus 30027
9700 RM Groningen

Kijk ook op www.ontwikkelingmilitaireterreinen.nl

Aan de inhoud van deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.

